

ČAJ

Pro chvíle pohody

ČERVEN 2018

Časopis Autorů Jičínska

LIMERIKY OD KOPIDLNA

**Byla jedna babička z Kopidlna
na rynku křičela z hrdla plna
že si s dědečkem ve dvou život
usnadní
přitom ji zajímal obsah knížky
vkladní
tu starou čiperu z Kopidlna.**

Václav FRANC

141

Vážení čtenáři,

červnový ČAJ Vám přináší opět nálož zajímavého čtení a dokonce dva hosty. Jedním z nich je **Vladimír Pohorecký**, který mě zaujal svojí knihou „**Profesionálka a jiné povídky.**“

Dnes se Vám představuje povídkou „**Život přijde ve středu.**“

Jeho knihu i povídku můžu jen vřele doporučit.

Rozhovor je tentokrát „**Nejen o Básnících Strakonicka!**“

Poskytl jej ČAJi jeden z editorů zajímavé publikace, která představuje antologii regionální poezie 20. a 21.století na Strakonicku, **Michal Štěpánek**.

Dalším, tentokrát netradičním hostem je město **Kopidlno**. Rozhodl jsem se, že se pokusím navštívit některá města a obce našeho okresu, abych čtenářům přiblížil kulturní atmosféru oněch míst. O Kopidlnu se říká, že je místem z největší kriminalitou na okrese. Ale jak je to s kulturou? Oslovil jsem řadu osobností města, bohužel odpověděl mi

jen zlomek na moje tři anketní otázky, ale i tak si myslím, že výpovědi **Zdenky Gläserové Lebedové, Niny Dyčkové, Oldřicha Suchoradského, Jana Řehounka a Ilony Pluhařové** přece jenom město Kopidlno představují. Zajímavá je i výpověď

Niny Dyčkové o jejím příchodu do města

z ukrajinské Malinovky v roce 1993.

Tvorbu regionálních autorů zastupuji já svými

„**Limeriky od Kopidlna.**“ A pochopitelně Vás všechny zvu na „**Kopidlenské slavnosti**“ v sobotu **23.června 2018**.

V červenci nám začínají prázdniny a čas dovolených.

Slibuji, že Vás s ČAJem pozvu na cestu do vzdálenějších krajín.

Budu se totiž věnovat francouzské literatuře a chystám jedno velké daleké překvapení.

Váš Václav

HOST ČAJe:

KOPIDLNO

Kopidlno je město v okrese Jičín v Královéhradeckém kraji, zhruba 13 km jihozápadně od Jičína, u hranic s okresem Nymburk Středočeského kraje. Město leží v nadmořské výšce 219 m podél silnice spojující Poděbrady a Jičín. Tento hlavní tah prochází přes Hilmarovo náměstí. Nachází se zde také zastávka vlaků na trase Nymburk–Jičín. V Kopidlně žije přibližně 2 200 obyvatel. Městem protéká říčka Mrlina. (viz <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kopidlno>)

Tolik tedy krátké představení řečí „wikipedie,“ ale jak vlastně kulturně žije město, které si právě v červnu 2018 připomene „100 let od povýšení Kopidlna na město?“ Podobnou otázku jsem si dal, když jsem se do Kopidlna obrazně řečeno vypravil.

Historie Kopidlna je pochopitelně podstatně delší než jen 100 let. Nakonec bychom třeba v literatuře našli dostatek informací o zdejší kraji. Například v zámeckém vězení byl před popravou vězněn Tomáš Svoboda, postava z Jiráskova Temna, vzdělaný evangelický laik z Češova, popraven v roce 1728 v Kopidlně.

Z významných rodáků vzpomeňme jen pár jmen, Františka Matěje Hilmara (učitel a hudebník: nar. 23. září 1803 v Nové Pace, zemřel 1. října 1881 v Kopidlně. skladatel první tištěné české polky), MUDr. Annu Honzákovou (první česká lékařka promovaná na Univerzitě Karlově, nar. 16. října 1875 v Kopidlně, zemřela 13. října 1940) . Z mladších potom Dr. Karla Kadavého (ředitel Štefánikovy hvězdárny v Praze; nar. 1908 v osadě Ledkov) či Ing. Viléma Kafku (akademický malíř, narozen v Kopidlně). A z těch současných osobností připomenu jen Zdeňka Svěráka, který zde žil dva roky a získal zde i inspiraci pro svoje knížky a filmy (pocházel odtud jeho otec).

Ve městě vychází zpravodaj „Kopidlenské listy“ který nedávno získal 3.místo v soutěži o nejlepší obecní celobarevný zpravodaj Královéhradeckého kraje. Pořádá se zde řada kulturních akcí (Kopidlenské slavnosti, Bluegrass festival - Memoriál Honzy Macáka, Kopidlenský kvítek atd.). Mají zde kulturní a vzdělávací centrum, kde mimo jiné najdete i místní knihovnu. Nesmím zapomenout i na Střední zahradnickou školu Kopidlno (sídlí zde od roku 1948).

V nedalekém Mlýnci žil a v Kopidlně pracoval nositel ocenění Jivínský Štefan za dlouhodobé působení v kultuře Oldřich Suchoradský. Letos v květnu mu hejtman Královéhradeckého kraje PhDr. Jiří Štěpán udělil

pamětní medaili za dlouholetou práci v oblasti kultury a vedení zájmových kroužků. A protože je Olda můj kamarád a zná život v Kopidlně a okolí, požádal jsem jej, aby mi pomohl při hledání odpovědi na moje otázky ohledně města.

Bohužel na moje anketní otázky se vrátilo jen málo odpovědí, někteří oslovení se omluvili, jiní nereagovali. Takže možná můj pohled na město Kopidlnu očima několika lidí může být zkreslující. Ale v každém případě něco vypovídá o lidech, kteří zde žijí, snaží se vytvářet kulturní prostředí, pracovat pro ostatní. Děkuji všem, kteří odpověděli na tři zvědavé otázky.

A tak se spolu se Zdenkou Gláserovou – Lebedovou, Ninou Dyčenkovou, Ilonou Pluhařovou, Oldřichem Suchoradským a Janem Řehounkem vydejme hledat odpovědi na moje tři anketní otázky.

Václav

Sousolí Panny Marie na Hilmarově náměstí v Kopidlně.
(Foto Martin Žantovský)

ANKETNÍ OTÁZKY

- 1) Jaký máte vztah ke Kopidlnu? (Narodili jste se tady, pracujete - jak dlouho, rodinné vazby atp.) Zde se event. krátce představte.
- 2) Na co (akce, zajímavosti) byste nás čtenáře do Kopidlna pozvali?
- 3) Co by se v Kopidlnu mělo zlepšit nebo udělat, aby byl zdejší nejen kulturní život lepší, ještě zajímavější?

ZDENKA GLÁSEROVÁ LEBEDOVÁ

1) Můj vztah ke Kopidlnu netrvá dlouho. Nejsem zdejší rodačka, pocházím ze severní Moravy, z okresu Frýdek-Místek. Přistěhovali jsme se na Jičínsko v roce 2006 a v Drahorazi jsme se natrvalo usadili v roce 2010. Jelikož je Drahoraz nyní místní částí Kopidlna, veškerá komunikace zdejších obyvatel s úřady se odehrává právě v Kopidlně. V průběhu času se můj úřední vztah k městu proměňuje, protože se s místními setkávám při různých příležitostech – např. jako kronikářka Drahorazi (od 2012), jako členka redakční rady Kopidlenských listů (od 2015), jako členka osadního výboru Drahoraz (od 2017) nebo jako návštěvník bohoslužeb, kulturních a společenských akcí v Kopidlně konaných.

2) Čtenáře a všechny zájemce bych pozvala nejprve k nám do Drahorazi. Při zdejších kostele sv. Petra a Pavla stojí totiž unikátní barokní stavba, která svým duchovním i uměleckohistorickým významem dalece přesahuje zdejší region. Je to kaple Božího hrobu, jedna z nejvěrnějších kopií jeruzalémského hrobu Ježíše Krista, kterou zde na konci 17. století nechal postavit majitel panství František Josef Schlik. Tříkrát ročně je přístupná – konají se zde mše svaté, příští bude pouť k patronům kostela sv. Petru a Pavlovi na konci června.

Do Kopidlna bych pozvala návštěvníky na výstavy a akce do Kulturního a vzdělávacího centra, které stojí za kostelem a prošlo nedávno celkovou rekonstrukcí. Program centra je bohatý a různorodý, stačí sledovat webové stránky. Z větších a pravidelných akcí jsou zde oblíbené Kopidlenské slavnosti, jejichž součástí bývají srazy rodáků, nebo tradiční Kopidlenský kvítek, kde se parádně prezentuje zdejší zahradnická škola. Na procházku pozvu každého do zahrady bývalého kopidlenského zámku, kde lze kromě zajímavých zákoutí se stromy a rybníkem obdivovat skleník – jak jeho stavební konstrukci, tak i jeho obsah – různorodé exotické i vzácné rostliny, mohutné palmy a další, o které se starají studenti zahradnické školy. V Kopidlně je k vidění např. i moderní architektura. Postaral se o ni jičínský architekt Čeněk Musil ve 30. letech 20. století – jsou to námátkou stavby sokolovny, občanské záložny nebo soukromé vily MUDr. Golda a další.

V okolí Kopidlna bych pozvala čtenáře na cykloprojezdky či delší procházky kolem okolních rybníků (okolí Mlýnce) a vůbec do zdejší krajiny, která je plná ptáků a jiných zvířat, a nikdy se vám neokouká.

3) Přesný recept na zlepšení kulturního života v Kopidlně nemám. Je to

relativní, někomu zdejší kultura vyhovuje a připadá dostatečná, někomu něco nesedí, případně i chybí, každopádně nelze vyhovět vždycky každému. Když se však začnete do místního čtvrtletníku – Kopidlenských listů (který nedávno získal 3. místo v soutěži o nejlepší obecní celobarevný zpravodaj Královéhradeckého kraje), dočtete se (a prohlédnete si na fotkách), že v Kopidlně žijí lidé, kteří se snaží, něco vytvářejí a podílejí se nejen na kulturním, ale i společenském životě. Takže co by se dalo udělat? Alespoň jednou za čas vyrazit do společnosti takových lidí a přidat se k nim, sdílet to, co vytvářejí, a kochat se, užít si to. Kulturu máme především v sobě a musíme jí neustále dodávat nové podněty a „živit“ ji, třeba prostřednictvím komunikace s lidmi, vůbec nejlépe svou aktivní (či alespoň pasivní) účastí.

Drahoraz, 12. 4. 2018

NINA DYČENKOVÁ

1) Moje jméno je Nina Dyčenkova, Mgr. V Kopidlně žiji od roku 1993. Do města jsem se přesídlila se svými dětmi a rodiči z Ukrajiny. Povoláním jsem učitelka 1. stupně. Vystudovala ještě vysokou školu v Liberci, obor učitelství 1. stupně, aby jsem mohla vyučovat i jazyk český. Momentálně pracuji v Mladé Boleslavi, učím 2.A třídu.

2) Za poslední léta zde v Kopidlně máme spousta různých akcí. Jsou velice zajímavá a poučná.

1. Bluegrass festival -Memoriál Honzy Macáka (obnovený festival na počest zesnulého zakladatele Banjo jamboree Honzy Macáka)

2. Kopidlenské slavnosti - červnová akce pořádaná městem Kopidlna ve spolupráci s místními spolky

3. Výletu pro rodiny s dětmi. - pořádá kulturní a vzdělávací centrum Kopidlna

4. Kopidlenský kvítek- mezinárodní soutěž žáků středních zahradnických škol spojená s přírodovědnými soutěžemi žáků základních škol.která vrcholí velkou zahradnickou prodejní výstavou s doprovodným programem

5.Pořádají se kulturní Show, besedy(Zdeněk Izera, Lešek Semelka, Mirai, Sebastian, Jakub Děkan a ATMO Muzic)

6. Přednášky (František Josef Šlik a krajina šlikovských panství, cestovatel, spisovatel a fotograf Petr Nazarov, Rok na Havajských ostrovech)

7. Výstava obrazů(Eva Hnyková)

3) Momentálně máme rekonstrukci náměstí. Myslím si, že to bude velká

změna pro město. Chystá se také rekonstrukce školy. Postupem času věřím, že město bude mít krásný vzhled i ještě více zajímavých aktivit pro své občany.

Vypráví Nina Dyčenková:

Vesnice Malinovka se považuje za českou vesnici, protože se tam usídlili naši předkové, kteří přišli na Ukrajinu z Čech. Moje babička mi říkala, že lidé z Čech pěšky přicházeli na Ukrajinu, že si mohli zakoupit levné pozemky. Po výbuchu reaktoru černobylské jaderné elektrárny vzniklo zde družstvo českých občanů, kteří žili na Ukrajině. Obrátili se na českou vládu s žádostí o pomoc. Výsledkem bylo, že děti z postižené oblasti jezdily na ozdravné pobyty do Čech, obyvatelům byla z Čech poskytována humanitární pomoc, v podobě zásilek nezávadných potravin. Velkou zásluhu na tomto vývoji měla paní Olga Havlová, která se mimo jiné zasloužila, že nám byl umožněn návrat do České republiky, čehož si velmi vážíme a vždy na ni s úctou vzpomínáme. Nabídek na přesídlení do Čech bylo tehdy mnoho. Ale pro naše lidi to bylo těžké rozhodování. Nikdo z nás tuto zemičku uprostřed Evropy neznal a vůbec netušil, co ho zde čeká. V nabídce míst k přesídlení bylo i město Kopidlno s nabídkou pro 40 rodin. A právě tolik rodin z vesnice Malinovka se tenkrát chtělo odstěhovat. Já jsem se rozhodla odjet do Čech proto, aby moje děti vyrůstaly v čistém životním prostředí. Přiznávám, že v tom byla také určitá dávka zvědavosti. Moji rodiče tenkrát dlouho váhali, ale pak se rozhodli přestěhovat se mnou. Mojí babičce v té době bylo již 90 let. Prožila zde tři roky a moc se jí tu líbilo a často říkala: Proč jsme se nevrátili do Čech dřív? Návrat do Čech byl psychicky i fyzicky náročný. Při stěhování byly přiděleny na jednu rodinu 2 m² v kamionu, který nás do Čech převážel. Proto se braly jenom ty nejdůležitější věci. Nábytek se musel řádně srovnat, jinak by se do tak malého prostoru nevešel. Na hranicích proběhla kontrola převáženého nákladu celníky, protože některé věci nebyly povoleny ke stěhování. Hodně času jsme strávili přípravou a sháněním mnoha dokladů potřebných k přesídlení. Při vlastní cestě do Čech o nás bylo velmi dobře postaráno. Než jsme se mohli přemístit do svého nového domova v Kopidlně, tak jsme strávili dva týdny v karanténě v Milenovicích u Písku. Vzpomínám si, že když jsme pak přijeli do Kopidlna, tak pro nás bylo připraveno krásné uvítání v sále kina na náměstí, které zorganizoval městský úřad. Ale ze strany místních občanů to přijetí nebylo dlouho tak příjemné. Dívali se na nás jako na lidi z jiné planety. Ale zdaleka ne všichni. Třeba na sídlišti nás přišla pozdravit paní Marie Jelínková. Byla

první, co s námi komunikovala a nabídla nám pomoc. Na to se nezapomíná. Vztahy s místními občany se rovnaly po delší dobu. Za zády jsme často slyšeli slovo „Rus“, které ale s námi nemělo nic společného. Mrzelo nás, že nebylo splněno to, co nám při přesídlení bylo přislíbeno. Že každý z nás dostane práci ve zdejším cukrovaru. Realita ale byla jiná. Cukrovar nebyl zprovozněn a postupně byl zbourán a tím i naše naděje na uplatnění v místě. Každý si musel práci v cizí zemi shánět sám. Doposud mám v paměti slova inspektora školství v Jičíně, který mi tehdy do očí řekl: „Vy tady ve školství nikdy pracovat nebudete. Na to zapomeňte.“ Tato slova se mne velice dotkla a zklamaně jsem odcházela domů. Naštěstí se nenaplnila. Bylo nás tehdy více, kteří se setkali s nějakou překážkou. Na lepší pozice, tehdy ještě bez českého státního občanství, tady jako cizince, nechťeli podniky zaměstnávat. A proto jsme museli pracovat jenom tam, kde Češi pracovat nechťeli. V České republice žijeme už 20 let. Máme tu už spoustu kamarádů, přátel a dnes se tu už cítíme jako ostatní občané. Musím však říci, že to nějaký čas trvalo, než jsme dokázali překonat předsudky ze strany Čechů. Museli jsme jim dokázat, že tu chceme společně s nimi žít a společně pracovat. Na Ukrajině jsem celý život pracovala ve školství a ve stejném oboru působím i tady. Jsem velice šťastná, že mohu vyučovat v české škole, vzdělávat se a prosazovat zde něco nového a pro děti i jejich budoucnost užitečného. Nelituji, že jsem se přistěhovala do Čech. Pro mne to byla velká životní zkušenost, kterou jsem úspěšně prošla a našla jsem si zde mnoho nových přátel a kamarádů. Odchodem z Ukrajiny jsme kdesi v dáli ponechali svůj domov a přátele. Zůstaly nám už jenom ve vzpomínkách. Podařilo se nám v Kopidlně najít svůj druhý domov. Máme tu nové přátele, které bychom jinak nikdy nepoznali, a zažili jsme to, co bychom na Ukrajině nikdy nezažili. Na závěr jsem chtěla jménem všech „Volyňáků“ poděkovat lidem, kteří nám pomáhali. Byli nám nablízku a vždy stáli při nás. Cizinec je také člověk, a než ho odsoudíme, musíme ho nejprve poznat a dát mu šanci. Jsme vděční, že my jsme takovou šanci mezi vámi v Kopidlně dostali.

OLDŘICH SUCHORADSKÝ

1) CELOŽIVOTNÍ. Narodil jsem se v Jičíně a prvé dny prožil v blízkém Mlýnci u Kopidlna v hospodě u Čížků, domově své maminky. Brzy jsme se odstěhovali do Hradce Králové, kde jsem prožil 22 let života. Do Mlýnce jsem jezdil na prázdniny k babičce a dědovi. Když jsem se oženil a po smrti obou prarodičů jsme se s manželkou na 46 let nastěhovali do

domku prarodičů. Kopidlno bylo pro nás nejbližší město, kde jsme oba učili na místní základní školy, chodili nakupovat, léčili se na místním zdravotním středisku. Prožili jsme tu zajímavá a bohatá léta, účastnili se veřejného života a podíleli se na akcích, které se zde organizovaly.

2) Je s podivem, jaké množství akcí se v tak malém městě během roku koná, kolik tradic si stále ještě uchovává. Z kterého konce začít? Myslím si, že určitě je to prezentační akce a soutěž zahradníků a milovníků květin místní Zahradnické školy – Kopidlenský kvítek, který městu přináší trvalou známost v širokém okolí a přivádí do něj tisíce milovníků květin. A když jsme u zahradnické školy, tak pak jistě ještě Běh 17. listopadu zámeckým parkem, který se koná několik desetiletí a přivádí do Kopidlna mnoho budoucích známých sportovců. Z akcí přímo v městě je to určitě bluegrassový festival Banjo Jamboree, poměrně mladá tradice Kopidlenských slavností koncem června, Dětský den začátkem června na různých místech města, vítání Mikuláše a čertů, turnaje mladých fotbalistů, stolních tenistů, autoturistické závody pro rodiny, akce KVC, akademie na závěr školního roku na základní škole a jistě mnoho dalších akcí.

3) Udržet tradiční kulturní a společenské akce na dosavadní úrovni, případně hledat nové možnosti, jak město popularizovat mezi jeho přáteli a rodáky. Systematicky vychovávat místní publikum nabídkou kulturních akcí na vysoké úrovni. Vychovávat místní mladou generaci hrdosti na své město se snahou aktivně pro jeho lepší život v městě něco dělat, organizovat, pořádat.

V Hradci Králové dne 24.března 2018

Jan ŘEHOUNEK

1) Někdy na podzim roku 2013 mi volala sympatická starostka Kopidlna Hana Masáková s neobvyklým vyzváním: Napište o našem městě knihu! Oni se v té době totiž Kopidlenští chystali oslavit pětisté výročí povýšení Kopidlna na město (nakonec všechno bylo jinak, ale to není podstatné), což je dobrým důvodem k vydání knihy. Člen zastupitelstva a můj kamarád Olda Suchoradský své spoluradní přesvědčil, že jediný, kdo je schopen k tomuto výročí knihu napsat, jsem já, protože jsem napsal knihu o Nymburce a ten je o mnoho větším městem. A protože se mi líbí paní starostka a dvakrát jsem Kopidlnem projel autem ve směru na Krkonoše,

mám k tomu i dostatečnou kvalifikaci.

Nakonec se díky sedmnácti nadšeným spolupracovníkům, k nimž patřil i Olda, a entuziasmu paní starostky podařilo knihu stvořit a vydat. A jsem tomu rád. Nejen kvůli krásné knize, kterou Kopidlno závidí nejedno mnohem větší město, ale i proto, že za těch devět měsíců, kdy se rodila, se ze mne stal alespoň malým kousíčkem Kopidlenským a Kopidlno jsem si zamiloval. A vždycky bývám dojat, že mne tu vítají, jako svého a dokonce mne (v jičínském okrese cizince) nominovali na Jivínského Štefana.

2) Kopidlno je městečko s úžasnou starosvětskou atmosférou, řadou historických památek a krásnou přírodou okolo. Takže zvu: Navštivte Kopidlno (ale půlden nestačí). Rovněž doporučuji úžasnou akci Kopidlenský kvítek v zámeckém areálu zahradnické školy či Kopidlenské slavnosti. Nikdy nezapomenu, jak jsme při nich seděli se Zdeňkem Svěrákem na náměstí a podepisovali knihy – já Kopidlno, on Po strništi bos. A fronta se nekrátila...

3) Vždycky je co zlepšovat a toho si jsou Kopidlensťáci vědomi. Proto také rekonstruují náměstí, opravují památky, vytvářejí podmínky ke kvalitnímu životu obyvatel. A v krásném prostředí zrekonstruované staré školy pořádají kulturní akce a provozují skvělou knihovnu. Držím palce!

ILONA PLUHAŘOVÁ

1. Než jsem odešla na mateřskou dovolenou, pracovala jsem více než deset let jako učitelka na druhém stupni kopidlenské základní školy. Několik let také působím v redakční radě Kopidlenských listů.

2. Možností, kam vyrazit v Kopidlně za kulturou, dnes vidím poměrně dost. Když vzpomínám na své kopidlenské začátky, musím říct, že se za ta léta podařilo v oblasti rozvoje kultury velmi mnoho. Naše škola se místního dění aktivně účastnila a stále účastní, například při tvorbě programu dnes již tradičních Kopidlenských slavností, se svými svěřenci jsem uspořádala několik výstav, sehráli jsme dvě divadelní představení, spolupracovali jsme s místním kulturním a vzdělávacím zařízením, přičemž tento strohý výčet není zdaleka úplný. Obětavými a úžasnými dušemi kopidlenské kultury jsou beze sporu paní Romana Komárková a Renata Holubová, bez nichž si Kulturní a vzdělávací centrum v Kopidlně snad ani nedokážu představit. Organizace koncertů, přednášek, besed, autorských čtení, velkých i

menších kulturních oslav, možnost zajít do knihovny, podle mého názoru se koná stále něco.

3. Co by se mělo v oblasti kopidlenské kultury vylepšit? Takto bych na kopidlenské dění ze svého úhlu nepohlížela. Každý, kdo má zájem, může se ve městě aktivně i pasivně realizovat. Zájemci dostávají prostor k organizování vlastních akcí, ke vzdělávání i pobavení občanů jsou zvány známé kulturní osobnosti z řad herců, moderátorů, spisovatelů atd. Namátkou mě napadají například návštěvy režiséra, herce, scénáristy a spisovatele Zdeňka Svěráka, v Kopidlně jsem se osobně setkala s moderátorem Vojtěchem Bernatským, spisovatelem Janem Řehounekem a celou řadou dalších. Bohužel jsem však zažila i situace, kdy jsme s nadšením připravili kulturní program, avšak po veškeré snaze a četné propagaci akce byla účast místních občanů prakticky nulová. Proto bych si pro Kopidlnu přála nejen nadále pokračující kulturní pestrost, ale i kulturně založenou veřejnost, jež snahy organizátorů ocení svou hojnou účastí.

Oslavy 100 let města Kopidlno, sraz rodáků a přátel města Kopidlno,

Kopidlenské slavnosti

Dovolujeme si vás již nyní pozvat na Oslavy města Kopidlno, sraz rodáků města Kopidlno a Kopidlenské slavnosti.

Program je připraven na 23. 6. 2018.

Sraz rodáků se uskuteční od 10:00 hodin v kopidlenské sokolovně.

Oslavy a Kopidlenské slavnosti

se pak budou odehrávat od 14:00 hodin na Univerzálním hřišti.

Celodenní program zahrnuje také dny otevřených dveří v ZŠ a MŠ Kopidlno, školní jídelně, Kulturním a vzdělávacím centru Kopidlno, skleník zahradnické školy a budovu MěÚ Kopidlno, kde bude také probíhat prezentace spolků.

Václav FRANC LIMERIKY OD KOPIDLNA

Byla jedna babička z Kopidlna
na rynku křičela z hrdla plna
že si s dědečkem ve dvou život usnadní
přitom ji zajímal obsah knížky vkladní
tu starou číperu z Kopidlna.

Byla jedna slečna od Drahorazi
v počítači měla pěknou databázi
mláďenců co mají pořádnou káru
jezdila s nimi fárem a v páru
ta divoška od Drahorazi.

Byl jeden dědeček z Ledkova
říkal že odejde z domova
pojede na cestu kolem světa
s Ledkovem bude do smrti veta
aniž by vytáhnul paty z Ledkova

Byl jeden mládenec z Mlýnce
nevěděl co jsou to slovensky "klince"
v kotci choval králíky
nevěděl, že jsou to hřebíky
ten chytrák z Mlýnce.

Byl jeden pes z obce Pševse
neskákal přes žito ba ani oves
nejraděj obědval buřty
byl jak mamut tlustý
ten pejsánek z Pševse.

HOST ČAJe:

VLADIMÍR POHORECKÝ

Narodil se 27. listopadu 1981 v Praze. Vystudoval obor mediální studia na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2009 se věnuje novinářské profesi. V minulosti byl redaktorem internetového hudebního portálu Koule.cz, spolupracoval také s motoristickým časopisem Auto 7 a Lidovými novinami. Od roku 2011 je redaktorem ČTK.

Baví ho budovat příběhy, v nichž se střetává mužský a ženský svět. Svět, jehož hlavními postavami jsou zpravidla antihrdinové a životní outsiders, kterým osud příliš nepřál, či se svým vlastním zaviněním dostali do obtížných životních situací. Tíživost takových situací se pak snaží odlehčit ironickým odstupem. V roce 2018 vydal v nakladatelství Krigl svůj knižní debut, povídkovou knihu Profesionálka. Publikuje také na literárním serveru piste-povidky.cz.

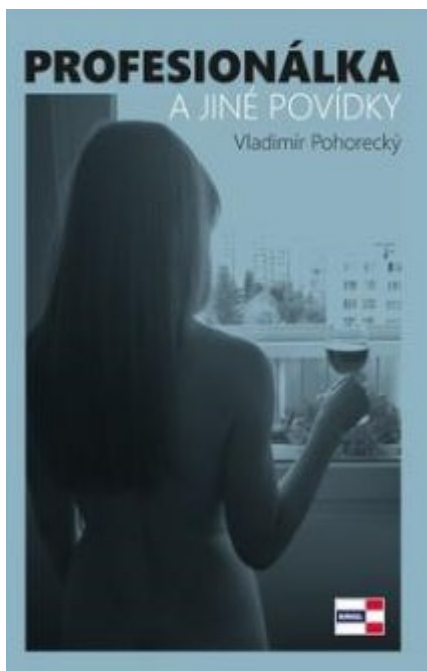
VLADIMÍR POHORECKÝ PROFESIONÁLKA A JINÉ POVÍDKY Vydala Agentura KRIGL, Praha v roce 2018.

Profesionálka je souborem patnácti kratších povídek se silnými až překvapivými pointami, které ve čtenářích zanechají působivou dohru. Hlavními aktéry jsou zpravidla antihrdinové, zachycení v různých životních etapách. Postavy originálních příběhů o mezilidských vztazích bývají často vystaveny mezním situacím, které obnažují jejich zranitelnost a nevyrovnanost. Přesto, byť i s pomocí ironie, nerezignují.

Líbí se mi kratší povídky, končící zajímavou pointou, třeba jako právě povídka Profesionálka, podle které dostal celý soubor jméno. Líbilo se mi více povídek, třeba již úvodní Anděl z metra.

Trochu vybočující je povídka Princezna nemá jméno. Vypráví ji sedmiletá Lucinka. Má bratra a umírající babičku. A právě poslední okamžiky života babičky jsou tématem povídky. Ač Lucinka nerozumí světu dospělých, namaluje babičce obrázek a věří, že babička je kouzelná. A kouzelní lidé přece neumírají.

Krátké sondy ze života obyčejných lidí jsou zajímavým pohledem na svět lidí v mezních situacích. Knihu rozhodně doporučuji k přečtení.
Václav

Vladimír Pohorecký : Život přijde ve středu

Horko. Sluneční paprsky naplno ozařují Stanislavovu hlavu, konferenční stůlek, i velkou část dřevěné podlahy. Je pondělí, nebo taky středa, Stanislav neví. Možná, že právě v pondělí přestal rozlišovat, jaký je zrovna den. Ale bylo to tohle pondělí nebo to minulé, nebo dokonce nějaké jiné? Stanislav už netuší. Tuší jen, že měl otevřít okno, pustit trochu života dovnitř, vyvětrat, udělat průvan. Něco takového. Místo toho sleduje pavouka. Šine si to klidným tempem po průhledné skleněné desce stolu, kde leží všechny pohlednice, které Stanislav za svůj život dostal. Členovec právě cestoval z Dubrovniku přes Valencii do New Yorku. Stanislav ho

pozoroval, dokud nezmizel za hranou desky neznámo kam. Tak jako jeho syn s vnoučaty.

Za chvíli vstane, musí. Náhlé projasnění myslí mu prozradilo nejdůležitější informaci dne. Je středa. Takže přijdou oni. Paní Bernášková s nákupem a léky chodí v úterý a pátek, výjimečně i jindy. Měl by teda už vstát...upravit se, alespoň trochu. Vzít si jinou košili, na nohy papuče. Možná na sebe stříknout tu kolínskou, kterou mu koupila ještě Anežka. Ale ne....nebude si už na nic hrát, koneckonců to nemá zapotřebí.

Zvonek.

S velkou námahou vstal z gauče. Chvilku mu to bude trvat.

„Dobrý den, pane Černohlávek!“ oba pozdravili svorně dostatečně zřetelně a nahlas, aby jim starý pán rozuměl.

„Dobrý den,“ odpověděl jim bezbarvě.

Alešův první dojem z něj byl, že vypadá ještě starší, než kolik mu je. Minimálně pětadesát. Byt smrděl jak psí kšíry. Aleš tenhle zápach znal, obývák jeho babičky byl v pozdním období jejího života cítit úplně stejně. Měl by si tu vyvětrat, dědek jeden. David s Lindou jeli odpoledne někam k vodě a oni místo toho, aby se k nim přidali, adoptovali důchodce. Člověk může adoptovat dítě nebo orangutana v zoo, ale seniora? Taková blbost! Udělal to jen kvůli ní.

Marie se na starého člověka usmála. Nehodnotila. Podali si ruce. Zkoumavě se rozhlédla po skromně zařízeném bytě. Starý, omšelý nábytek. Televize sice barevná, ale ještě bedna. Na parapetech viditelné nánosy prachu. Jedna schlíplá květina, zřejmě kalatea. Dobře věděla, že jejich úkolem nebylo mu tady uklízet, což ji uklidnilo. Zápach staroby cítila, ale čekala to horší.

Připadali mu jako docela obyčejní mladí lidé kolem dvacítky. Holka hubenější, samá ruka, samá noha. Kluk možná menší než ona, s vykasaným límcem u trička, nebo co to je.

Došoural se k prosezenému gauči, svému království, a pokynul jim, aby se posadili.

„Dáte si kafe? Nebo, co vlastně dneska mladý lidi tak odpoledne pijou?“ zeptal se a otočil se na Marii.

„Ale jo, klidně,“ odpověděl místo ní rychle kluk. Stanislav měl pocit, že se představil jako Leoš. Možná se ale přeslechl a bylo mu trapné se na jméno znovu ptát.

Kávu ještě připravit zvládne. Na kuchyňské lince objevil pod utěrkou schovanou dobrou polovinu citrónové bábovky od paní Bernáškové. Nemohl si vzpomenout, kdy mu ji vlastně přinesla. Ale co, riskne to. Rozkrojil bábovku na talířky a odehnal mouchu, která se na jejím zbytku právě chystala k pozdnímu obědu.

„Víte, jsem rád za každou společnost,“ řekl, když se k nim posadil na gauč a nabídl zákusek.

Marie se usmála a Leoš civěl nepřítomně před sebe.

„Já vím, že starý lidi mají umřít. Ale já tu ještě straším...sám,“ nahořkle se usmál.

Stanislav marně čekal, že na to něco řeknou. Chtěl slyšet nějakou povzbudivou větu. Ještě přece nejste tak starej, nebo vypadáte dobře, tak nějak se to přece říká. Nedočkal se.

„A jak se vám tu žije?“

Teprve teď si uvědomil, jaký má Marie příjemný hlas. A dokonalé rty. A velké, modré oči.

„No....jde to...asi pět let sem sám. Nejdřív za mnou jezdil syn s rodinou, ale nevím, co teď dělají.“

Zakousl se do bábovky jako první. Podíval se na Marii a vybavila se mu specifická chuť. Chuť citronády, kterou si s Anežkou pravidelně dávali při rekreačních pobytech v zotavovně ROH ve Starém Smokovci. Lepkává, kyselá, osvěžující. Hasící žízeň po namáhavých túrách. Jo, tenkrát lítali po horách jako kamzíci, stezkou nestezkou.... To už není pravda!

Chvilé ticha. Musí něco říct.

„Prozradím vám tajemství... Asi rok jsem nebyl venku.“

Stáří. Nevyhnutelnost. Samota. Smrt. Úleva. Alešovy myšlenky zběsile jezdily na horské dráze. Stáří přijde, to je jasné, ale samota je nejstrašnější nemoc na světě. Děti. Jediná spása. Musí mít s Marií hodně dětí. Pak nedopadne jako tenhle chudák. Co ten pán vlastně čeká? Že ho i s židlí odnesou na ulici a on tam bude okounět? Nebo ho snad mají posadit do auta a povořit po známých místech, která se mu vybaví? Aleš cítil, že se mu začíná chtít na záchod, ale umínil si, že to prostě vydrží. V tomhle bytě toaletu vidět nechce. Děsil se...

„Povídejte nám něco o sobě.“

Marie věděla jak na to. V jejím hlase zněl dobře postřehnutelný zájem. Vlastního dědu nikdy nepoznala. V dětství snila o šikovném truhláři, který jí vyřeže houpacího koně a bude kouřit dýmku a ona se ho bude tak trochu bát a taky se smát jeho historkám. Tenhle se jejím představám sice vymykal, ale určitě si nemá s kým popovídat a trápí se.

Poznal, že Leošovi je na obtíž. Viděl už sice mizerně a mozek mu úplně nesloužil, ale negativní řeči těla toho kluka by si všimnul i slepec.

Stanislavovi se dokonce zdálo, že ani v křesle nesedí, ale levituje nad ním. Působí jako Filip, když k němu naposledy přišli s Honzíkem na návštěvu. Ten den si vybavil naprosto přesně. Pršelo a Honzík si promáčel boty skrz. Stanislav mu je vycpal novinami a položil pod wawky. Pak se něco stalo. Stanislav už neví co. Filip následně šestatřicítky sebral, popadl svého synka za ruku a řekl, že už musí jít. Za tu dobu ale boty určitě nemohly uschnout. Stanislav by klidně koupil Honzíkovi deset párů takových bot, jen kdyby měl možnost ho ještě někdy vidět.

Ale teď.... Už si nic nepřeje, s nikým nebojuje, nehádá se, nediví se. Existuje. Vnímá. Postaví se na nohy a dojde si sám na záchod, zatím tedy vyhrává.

Nedal na sobě nic znát a pomalu se rozmluvil. Trochu se mu pletl jazyk a témata se náhle vynořovala a ještě rychleji prchala z jeho mysli a on už je nechtyl. Ale mluvil. To je hlavní. O tom, jak poznal Anežku i jak mu odešla. O tom, jak dřív bylo méně aut na silnicích a víc hub v lesích. O tom, jak po válce s klukama lovil patrony a nevybuchlé granáty v bahně u rybníka. O tom, jak pravidelně jezdil na Třeboňsko pozorovat ptáky a koupil si kvůli tomu pěkný dalekohled. Někde ho tu ještě má. Jasně, nebude ho hledat, nechce je nudit. Nechce ztrácet čas. Aha, už jsou pro dnešek stejně u konce. Leoš se ošívá a Marie se omluvně usmívá. Jsou mladí, tak si někam ještě vyrazí, projdou se, když je tak hezky. Chápe to. Bacha na úpal. Nesmějou se, nevadí. Takže zase ve středu. Ano, uteče to jako voda.

„Na shledanou,“ stiskl ruku Leošovi a vzápětí i Marii. Té o trochu déle, podání ruky bylo o poznání vřelejší.

Maruška. Krásné jméno. Staročeské.

Třeba...Třeba by...mohla... příště... přijít sama, bez kluka. Divoká

myšlenka. No, to už by chtěl asi moc. Může být rád, že je rád. Za mladou dvojici se zabouchly dveře a Stanislav se vydal na dnešní druhý odpolední pochod ke gauči.

„Starý lidi smrděj,“ řekl Aleš rozhodně, když konečně vyšli na ulici a on se zhluboka nadechl čerstvého vzduchu.

„Není to tak hrozný.“

Marie si prohrábla rukou ofinu a stáhla si vlasy do culíku. Chtěla vzít Aleše za ruku, ale na poslední chvíli si to rozmyslela.

„Mně to ale vadí.“

Šli pomalu vedle sebe táhlým kopcem dolů. Každý z nich zíral na asfaltový povrch hrbolatého chodníku.

„Přijde mi, že ti poslední dobou vadí skoro všechno,“ rozčísila Marie chvilku ticha.

„To není pravda. Jenom nechápu, proč to děláme. Chceš přijít do nebe?“

Aleš se na Marii ostře podívá.

„Je to přece jen jednou týdně.“

Aleš zarytě mlčí.

„Myslela sem, že seš jinej.“

„Jóó, a jakej?“

Ted' pro změnu mlčí Marie. Ještě pořád to mohlo být hezké odpoledne. Ona dobře ví, že jeho další průběh má ve svých rukách. Rozhodla se přivolat bouřkové mraky.

„Jak chceš mít děti, když nezvládneš tohle?“

„Tak to je ale něco úplně jinýho,“ Aleš vyletí jako papírový čertík z krabičky.

„Podle mě ti chybí trpělivost a taky empatie. Myslíš jenom na sebe...“

„Fakt si tohle všechno myslíš?“

„Jo...asi jo,“ hlesne Marie. Dívá se někam do korun stromů a pak zase na asfalt pod jejich nohama. Ve vzduchu cítí pořádný slejvák.

Došli k autu.

„Tos jako zjistila po dvou letech?“

„Nevím.“

„Víš co, když mě takhle poučuješ...tak já s tebou už příště nepůjdu.“

„Fajn.“

Aleš otevřel dveře na řidičově straně. Marie chvilku váhala, pak se postavila vedle něj.

„Jinak. Já s tebou už nikam nepůjdu.“

„Fajn.“

Krupobití. Rozbilo jim hlavy.

Aleš nastoupil, otočil klíčkem v zapalování, a jakmile motor zaburácel, rázně přibouchnul dveře. Čekal deset vteřin. Nestalo se vůbec nic. Marie stála nehnutě na ulici a dívala se jinam.

Auto se s hvízdáním gum rozjelo, Marie se pomalu vrátila na chodník. Čekala deset vteřin. Nestalo se vůbec nic. Bouřka se rozplynula tak rychle, jak přišla. Marie se otočila a pomalým krokem se vydala zpátky do kopce. Ještě jeden kousek citrónové bábovky se do ní určitě vejde.

„Nejen o Básnících Strakonicka!“

Básníci Strakonicka

SÝKOROVÁ, Michaela, Michal ŠTĚPÁNEK, Pavel DRDEL, Petr BOROVIČKA, et al. Básníci Strakonicka: antologie regionální poezie 20. a 21. století. 1. vydání. Strakonice: Lux - Michal Štěpánek, 2017, 219 s. ISBN 978-80-906919-0-2. Rok: 2017

ROZHOVOR - Michal ŠTĚPÁNEK

Koncem loňského roku vyšla kniha "Básníci Strakonicka", která představuje antologii regionální poezie 20. a 21. století na Strakonicku. Jsem rád, že jsem se k této publikaci dostal, neboť je to vskutku zajímavý vydavatelský počín. Dokonce mě tak trochu inspiroval, že začínám přemýšlet o podobném projektu u nás na Jičínsku. Jsem rád, že právě Michal Štěpánek, jeden z editorů antologie, neodmítl moji nabídku na rozhovor pro ČAJ.

- Strakonicko je kraj múzou políbený, jak dokazuje Vaše kniha „Básníci Strakonicka.“ Jak vlastně vznikla myšlenka na vytvoření antologie? A jak dlouho se projekt chystal než vznikla kniha?

Protože píšu poezii už od puberty, zajímala mě logicky poezie u nás na městě. Nápad jsem měl již tři roky zpět, nedávno jsem dohledal soubor, kde jsem si třídil autory, o kterých vím, že jsou spjatí s regionem, ale jasné kontury tomu dala až diplomová práce mé kolegyně Michalely Sýkorové, spoluautorky antologie, která měla část místních, strakonických básníků, zmapovaných, a to i ty "undergroundové", kteří doposud nic nevydali. Od prvotního nápadu k samotné realizaci to tedy trvalo 10 měsíců. Některé

výběry a medailony se udělaly ze zmíněné diplomové práce, ale většina autorů poskytovala své vlastní výběry nebo nechala výběr na nás. Následně jsme své tipy, výběry z výběru konzultoval a z toho pak vznikl výběr finální. U nežijících se četlo a následně diskutovalo, co zařadit a co ne.

- Jaké měřítko pro sestavovatele bylo nastaveno? Myslím, zda jste zařazovali pouze autory, kteří již vydali sbírku či i autory, kteří publikovali ve sbornících, ale nevydali oficiálně sbírku?

Měřítkem byla regionální determinace daného autora, osud, který byl s regionem, okresem Strakonice spjatý nebo dosud je, také kvalita daných básní, což se vždy špatně posuzuje, ale troufám si říct, že pokud člověk v básních orientuje a poezii čte, rozezná dobrou a špatnou báseň.

I když je mi tahle klasifikace trochu proti srsti, je to zhruba tak. Tudiž nebyla rozhodující publikace či psaní do šuplíku, ale i jakási dlouhodobá či krátkodobá básnická "kariéra." Bylo vybráno téměř 40 autorů, to znamená, že naše kritéria pro přijetí nebyla tolik přísná, ale několik autorů jsme nezařadili.

Zařadili jsme ale například kontroverzního komunistického básníka Josefa Jelena, od něhož jsme mohli zařadit budovatelské ódy, ale nakonec jsem u něho pro konečný výběr našel lyrické básně, které byly co nejméně cítit ideologií doby a neprosvítá v nich tolik básnické ego.

- Setkali jste se se zájmem z řad autorů? Nebo naopak někteří o takovou publicitu nestáli? A jak jste řešili třeba autorská práva a další náležitosti ohledně povolení k publikování?

De facto jsme byli odmítnuti jediným autorem a to básníkem Ondřejem Fibichem, škoda. Jinak všichni oslovení básníci a básnířky souhlasili s publikováním.

- Kdo antologii financoval a bylo těžké najít sponzory?

Knihu spolufinancovali především drobní donátoři na kampani Startovač - kamarádi, kamarádky, příznivci z celé ČR, anonymní sponzoři a také město Strakonice.

- Kniha vyšla ve vašem nakladatelství "Lux - Michal Štěpánek" jako první publikace. Jak Vás napadlo založit si nakladatelství? A jaké máte další plány? Budete vydávat tvorbu regionálních autorů?

Vydávat knížky jsem chtěl už delší dobu a to především knížky s duchovní tematikou, ale nakonec vzniklo při práci na antologii. Plány? 3.3.2018 vychází druhá kniha - útlá kniha Světlo v klíčové dírce. Malá spirituální

kniha o vnitřním světle v násdoprovázená barevnými ilustracemi od Nely Korbelové. Tahle knížka je srdeční záležitost, jelikož vznikla i díky příchodu mých dvou dětí na svět. Tvoří ji příběh Světlo hvězdy a sedm básní.

- Jste sám autorem nejen antologií, ale i básník či prozaik, takže budete vydávat Vaše rukopisy? Píšete? Případně se nám představte jako autor.
Jsem především "šuplíkář". Jednou za čas zveřejním báseň na Facebookové stránce Michal Štěpánek - básně a jiné texty. Minulý rok mi vyšla ve Tvaru rozsáhlá báseň Poezie, jinak jsem od vydání sbírky Svítání (která vyšla mimochodem ve vydavatelství Antonína Šlechty, který je také literární činný právě ve vašem regionu), nic nepublikoval. Rukopis právě dokončené pohádky ze zvířecího světa budu posílat v nejbližší době do nakladatelství. Sám si na její vydání vzhledem k náročnosti netroufám.

- Kniha mě přímo nadchla. Dozvěděl jsem se řadu zajímavostí. Třeba jsem netušil, že ve Strakonících žil řadu let Jiří Žáček. Máte nějaké "zajímavé historky" z přípravy knihy, o kterých jste třeba původně netušili?

Ano, to málokdo ví, přitom tu strávil dětství a dospívání, které člověka zásadně formuje. Zajímavé historky... Řešení textů a medailonu s jedním z básníků v hospodě u piva. Kolegyně, která během porad musela kojit svého kloučka nebo vyslat svého manžela na procházku s kočárkem. Já využil období léčení, kdy jsem měl v září pravou ruku v sádře, k četbě a přepisování básní nežijících autorů. Možná by se ještě našlo.

- Jsme časopis literární, takže se Vás i zeptám, co rád čtete? Máte svoje oblíbené autory, ke kterým se vracíte? A co třeba v poslední době Vás na pultech knihkupectví zaujalo?

Mám rád duchovní a přírodní lyriku. Rád se vracím k Waltu Whitmanovi a těším se na jeho nový překlad, který vyjde tentokrát pod názvem Listy trávy. Bude to neučesaná verze, prvotní verze jeho později se rozšiřující se sbírky, kterou u nás dobře známe jako Stébla trávy. Na podzim mě zaujal generační román Miroslava Pecha Cobainovy žáci. Z širšího regionu bych rád vyzdvihnul tvorbu Romana Szpuka nebo mého jmenovce Radka Štěpánka.

- Strakonice mám spojeny s literární soutěží. Tuším, že jsem tam před lety získal i nějaké ocenění. Soutěž pořádala Šmidingerova knihovna. Spolupracujete s místní knihovnou sídlící na zámku?

S knihovnou spolupracuji a rád. Poskytuje nám prostory a zázemí pro festival pro Tibet nebo minifestival literatury Básníci na hrad. A ano, vidíte, tak jste byl také jedním z oceněných. Literární soutěž o cenu prof. Voráčka tu dlouhá léta fungovala. I díky této soutěži, do které jsem vybral několik textů ze šuplíku, jsem tzv. zveřejnil své texty, neboť mě jeden z porotců, Mirek Kovářík, následně pozval do svého rozhlasového pořadu Zelené peří. Mirka si nesmírně vážím za to, co udělal a stále dělá pro českou poezii. Přes jeho pořady, ať již rozhlasové nebo klubové podoby, prošla řada básníků a básnířek, kteří se etablovali do literárního světa právě díky němu.

- Váš kraj mám rád, s manželkou jsme jej nedávno navštívili. Kam byste nás Vy pozval v kraji "Švandy dudáka?"

Na strakonický hrad, nedaleké Podskalí, do restaurace Sůl a řepa, do jedné z našich dvou čajoven - protože jsou tam fajn provozovatelé - a třeba výlet do přírody, vrchol Kbíl, který se nachází nedaleko Strakonice.

Přeji Vám hodně dalších zdařilých projektů jako je kniha "Básníci Strakonicka."

Vám také ať se daří! Děkuji za rozhovor.

Václav

ČAJ pro chvíle pohody

č.141, červen 2018, ročník XVII

Vydáno 5. června 2018 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!